

Tilleggsliste

Utvalg: KOMMUNESTYRET
Møtested: Rådhuset, kommunestyresalen.
Møtedato: 04.09.2012
Tidspunkt: 18.00

Saksnr. **Arkivsaksnr.**
Innhold

PS 73/12 10/702
Regional planstrategi 2012-2015, høring

Felles planstrategi Indre Østfold 2012-2015 ettersendes i dag. Reguleringsplan Ski stasjon ettersendes tirsdag 28. august. Grunnet tidlig møtedato for kommunestyret i september (høringsfrist vindmølleplan) ettersendes tertialrapporten for 2. tertial på fredag 31. august. Det vil bli gitt orientering i møtet.

Stein Erik Lauvås
Ordfører

Eva Enkerud
rådmann

Regional planstrategi 2012-2015, høring

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
73/12	Kommunestyret	04.09.2012

Rådmannens forslag til vedtak:

Marker kommune slutter seg til forslaget til regional planstrategi 2012-2015 med de synspunkter som fremgår av saksutredningen.

Sammendrag:

Marker kommunes uttalelse til høringsforslag til regional planstrategi for Østfold, 2012-2015.

Uttalelsen er en bearbeidet versjon av Askim kommunes uttalelse.

Bakgrunn:

Østfold fylkeskommune har utarbeidet forslag til regional planstrategi. Forslaget er sendt ut på høring med frist for uttalelser 01.09.12.

Regional planstrategi skal beskrive fylkets største utfordringer og muligheter. Planstrategien skal prioritere hva man skal sette ressursene inn på i inneværende fireårsperiode. I planstrategiene konklusjoner skal det beskrives hvilke regionale planer som skal utarbeides som verktøy for samordnet innsats mot utvalgte utfordringer. Regional planstrategi etter ny plan- og bygningslov (MD2008) er eneste regionale plandokument som skal godkjennes av regjeringen.

I nasjonale forventninger til regional planlegging er det utformet tre konkrete plankrav til fylkeskommunene:

- Regionale planer for samordnet areal- og transportplanlegging
- Regionale planer som avklarer den overordnede senterstrukturen og som gir retningslinjer for etablering av handel i tråd med rikspolitisk bestemmelse om kjøpesentre
- Regionale vannforvaltningsplaner

Fylkesmannen i Østfold har kommet med innspill til plantema:

- Plan for helhet og sammenheng i det 13-årige skoleløpet pluss barnehagen
- Plan for omforming og fortetting
- Plan for samfunnssikkerhet og klimatilpasning

Fylkesmannen argumenterer i tillegg for innføring av regionale planbestemmelser med forankring i fylkesplanen, med særlig henvisning til utfordringene når det gjelder kjøpesenteretablering.

Fylkeskommunen har gjennomført workshops/framtidsverksteder med politiske og administrative representanter fra offentlige virksomheter og representanter fra organisasjoner og næringsliv. Resultatet er fire prioriterte tema:

Infrastruktur/transport/samferdsel
Utdanning/kompetanse (nivå og tilbud)
Næringsutvikling/arbeidsplasser – verdiskaping

Side 18-23 i høringsutkastet redegjør for oversikt over planbehov som skal følges opp og medvirkning og samarbeid i planarbeidet. Det foreslås ikke at den nylig vedtatte fylkesplanen skal revideres med følgende begrunnelse:

Fylkesplanen bør nå få tid til å virke før det igangsettes rullering av denne, og det bør derfor ikke gjennomføres en rullering i inneværende planperiode.

Når det gjelder regionale planbestemmelser angir høringsutkastet følgende:
Regionale planbestemmelser innføres i løpet av perioden 2012-2015 for avgrensede temaer eller innenfor avgrensede geografiske områder, dersom både de berørte kommunene og fylkeskommunen mener dette er formålstjenlig.

Rådmannen viser for øvrig til det vedlagte høringsutkastet.

Vurdering:

Den nye plan- og bygningsloven (MD2008) gir fylkeskommunene en sterkere rolle som utviklingsaktør enn tidligere. Østfold fylkeskommune har vedtatt og fått godkjent en ny fylkesplan som utfordrer kommunene, særlig når det gjelder arealbruk og tettstedsutvikling. Forutsetningene i planen er oppfølging av statlige forutsetninger og forventninger når det gjelder, jordvern, klima og energi og tettstedsutvikling. Den nye fylkesplanen er behandlet og vedtatt etter gammelt lovverk (MD1985). Planen omfatter dermed ikke regionale planbestemmelser, slik ny lov gir anledning til. Planen er retningsgivende med anledning til å sette fram innsigelse, dersom kommunale arealplanforslag er i strid med fylkesplanen.

Arealregnskap og felles arealkvote for kommunene i Indre Østfold og etablering av kjøpesentra bare i byområdene (Askim og Mysen) og i avlastingsområde for plasskrevende handel på Slitu/Brennemoen (Eidsberg og Trøgstad), er forutsetninger som utfordrer kommunene mest. Fylkeskommunens ambisjon er å fastsette premisser for kommunenes planer gjennom ny fylkesplan.

Arealregnskap og felles arealkvote for kommunene i Indre Østfold i den vedtatte fylkesplanens arealstrategi innebærer at kommunene i fellesskap må fastsette forutsetninger for befolkningsvekst, utbyggingstetthet og fordeling av areal. Regionrådet skal gi anbefaling om aktivitetsplan og øvrige forutsetninger for videre arbeid.

Det er fortsatt usikkerhet om hvor stor arealkvoten blir. Det er enda ikke utarbeidet oppdatert oversikt som viser vedtatte/godkjente nye byggeområder (ubebygde) i kommuneplanenes arealdeler og i reguleringsplaner. Det kan bli aktuelt å omfordele byggearealer mellom

kommunene. Regionrådet kan ikke fatte bindende vedtak på vegne av kommunene. Det er hver enkelt kommune som må fatte vedtak.

Kjøpesenterbestemmelsen er en statlig forskrift som er grunnlaget for retningslinjene i fylkesplanen. Den statlige bestemmelsen setter en samlet grense på 3.000m² for flerforretningsbygg i samme område. Denne grensen har medført avslag for den planlagte møbelforretningen på Sekkelsten/Eiebakke og regional innsigelse på forslag til sentrumsplan i Spydeberg (kommunedelplan). Sentrumsområdet i Spydeberg er ikke definert som bysenter i fylkesplanen. Etter megling mellom Spydeberg kommune og regionale myndigheter ble det likevel akseptert mulighet for nye forretningsbygg i sentrumsområdet.

De fleste bilforretningene i Østfold er ikke plassert i byområdene eller i de utpekte avlastningsområdene for handel. Den statlige kjøpesenterbestemmelsen og retningslinjene i fylkesplanen innebærer da at de fleste bilforretningene som har behov for utvidelser enten må reetableres i bysentrene eller i avlastningsområdene for plasskrevende handel.

I høringsutkastet er det angitt at fylkesplanen ikke skal revideres i inneværende planstrategiperiode (2012-2015). Det angis videre at regionale planbestemmelser kan være aktuelt, dersom de berørte kommunene og fylkeskommunen mener dette er formålstjenlig.

I løpet av perioden 2012-2015 skal Østfold fylkeskommune utarbeide en *regional kompetanseplan*. Det tas sikte på endelig behandling i fylkestinget 2014/2015. Dette vil være den eneste nye regionale planen som utarbeides i denne perioden. For Østfold er det viktig å øke kvalitet og deltakelse innen videregående opplæring og styrke forskning og utdanning i Østfold. Det er viktig å forbedre overgangen fra grunnskole til videregående skole. Helheten i det 13-årige skoleløpet (grunnopplæringen) må stå sentralt i planen, slik fylkeskommunen også legger opp til. For Indre Østfold er dette et viktig satsingsområde. Utdanningsnivået blant innbyggere i Indre Østfold ligger under landsgjennomsnittet og elever har høyere frafall fra videregående skole (dropout eller ikke fullført vitnemål). Kommunene må involveres og engasjeres i dette viktige planarbeidet.

Statlig krav om regional vannforvaltningsplan blir ivaretatt gjennom pågående utarbeidelse av *Forvaltningsplan vannregion Glomma*. Mål, strategier og tiltak i denne planen vil ha betydning for kommunenes prioriteringer når det gjelder tiltak. Forvaltningsplanen vil også ha betydning for tilrettelegging for rekreasjon og friluftsliv.

Regional transportplan for Østfold er under utarbeidelse og skal vedtas av fylkestinget i 2012. Denne planen har stor betydning for innbyggere og næringsliv når det gjelder prioritering av tiltak i Indre Østfold.

Regional plan for vindkraft er nå til høring i kommunene, og denne vil legge føringer for utbyggingen av områder for vindkraft i fylket. Temaet engasjerer innbyggerne betydelig, og planens status vil ha betydning for kommunenes behandling av søknader om utbygging.

Rådmannen anser det ikke som ønskelig med en ny fylkesplan som ytterligere setter premisser for kommunenes planer, slik ny plan- og bygningslov gir åpning for. Det regionale arbeidet i Indre Østfold med arealregnskap og fordeling av felles arealkvote er omfattende og krevende. Det bør derfor ikke gjennomføres en ny og krevende regional planprosess ved å

utarbeide ny fylkesplan. Det anbefales derfor at en gir sin tilslutning til at fylkesplanen ikke skal rulleres i inneværende planperiode.

Rådmannen er av den oppfatning at forutsetningene for etablering av handelsvirksomheter bør endres. Dette er nødvendig for å få til et mer nyansert grunnlag for utvikling av handelsvirksomhet, enn slik de statlige kjøpesenterbestemmelsene og retningslinjene i fylkesplanen legger opp til. De nåværende forutsetningene i den vedtatte fylkesplanens retningslinjer legger ikke til rette for den utviklingen kommunene ønsker.

Fylkesplanen og høringsutkastet til regional planstrategi har utgangspunkt i nasjonale mål, strategier og forventninger for bærekraftig utvikling. Kommunal planlegging har også utgangspunkt i de samme nasjonale mål, strategier og forventninger.

Plan- og bygningsloven har omfattende bestemmelser om deltakelse og medvirkning. Dette er en viktig forutsetning for et godt fungerende lokaldemokrati. Den vedtatte fylkesplanen kan ha stor virkning for innbyggere, grunneiere og næringsvirksomheter. De deltakelses- og medvirkningsprosesser som ble gjennomført ved behandlingen av den nye fylkesplanen var svært lite omfattende. Dette kan representere et demokratisk problem, dersom kommunene er begrenset til å henvise til vedtatte forutsetninger i fylkesplanen, ved sine deltakelses- og medvirkningsprosesser.

Streng praktisering av forutsetningene i fylkeskommunale og kommunale planer kan medføre redusert omdømme for offentlige myndigheter.

Regional planstrategi for Østfold har betydning for prioritering av kommunenes administrative og politiske planressurser. Både regional transportplan og praktisering av kjøpesenterbestemmelsene har betydning for inntektsgrunnlaget for kommunene framover. På samme måte vil praktisering av den regionale planen for vindkraft ha betydning for slik utbygging i kommunene, og vil kunne begrense kommunens handlingsfrihet.

Fylkesplanen for Østfold og regional planstrategi for Østfold medfører behov for at vedtatte kommunale planer må revideres.

Vedlegg

1. Brev fra Østfold fylkeskommune, datert 27.04.12
2. Høringsforslag: Regional planstrategi for Østfold 2012-2015